

Monumentnummer*: 486693

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 13 april 1995
Kadaster deel/nr 82771/78

Woonplaats* Groningen
Gemeente* Groningen
Provincie* Groningen

Locatiennaam Groningen
Locatieomschrijving Binnenstad

Kadastrale gemeente* Groningen
Sectie* K
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1963

Omschrijving**

Inleiding SCHOOLGEBOUW, vrijstaand gesitueerd op de hoek van de Westerbinnensingel en de Verlengde Visserstraat, gebouwd in 1892-1893 als Westelijke Bewaarschool met onderwijzerswoning naar ontwerp van stadsbouwmeester A. Schram de Jong in een rijk versierde, eclectische bouwstijl met kenmerken van de neo-Renaissance en de neo-gotiek. De school met zes lokalen is ontworpen onder invloed van de ideeën van de Zwitserse pedagoog Wilhelm Fröbel. Oorspronkelijk waren twee speellokale ingericht met een zandbak achter openslaande deuren. De speelplaats wordt omzoomd door een bakstenen muur met ezelsrug. Het gebouw is sinds 1994 in gebruik als kantoor en depotruimte van de Stichting Monument & Materiaal en de Gemeentelijke bewaarplaats voor bodemvondsten. Omschrijving Het gebouw is opgetrokken op een in hoofdvorm rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag onder hoge zadeldaken, belegd met zwarte sneldekkers. De gevels worden afgesloten door een fries van gekleurde baksteen met ruitvormige en cirkelvormige patronen en gekleurde baksteenconsoles die de bakgoot dragen. De voorgevel aan de Verlengde Visserstraat is drie raamtraveeën breed. De lange zijgevel aan de Westerbinnensingel is vijf traveeën breed. De gevels zijn opgetrokken uit roodgrijze baksteen en uitbundig verlevendigd met gekleurde baksteenornamentiek en smeedijzeren muurankers. De risalerende hoekgedeelten zijn, evenals de beëindiging van de zijgevel voorzien van hoge topgevels met een afdekking van rode baksteen. In de hoekrisalieten bevinden zich brede driedelige, rechtgesloten vensters met licht getoogde rollagen van rode baksteen met een sluitsteen van natuursteen en een suggestie van negblokken in gele baksteen. De vensters hebben natuurstenen onderdorpels en baksteen maaswerk in de borstweringen. De kozijnen zijn aan de bovenzijde voorzien van vellingkanten. De vensters bezitten de oorspronkelijke roedeverdeling met een fijnmazige diagonale roedeverdeling. Boven het venster aan de Verlengde Visserstraat is een grote rondboog

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

aangebracht met tandlijsten van gekleurde baksteen, die rust op halfzuiltjes met natuurstenen kapitelen en consoles. De boogtrommel is versierd met waaier- en cirkelvormige patronen van gekleurde baksteen. In de topgevel hierboven bevindt zich een rondvenster met stervormige roede-verdeling. Het venster van het risaliet aan de Westerbinnensingel wordt geflankeerd door boogstellingen op halfzuiltjes en bevat in de topgevel twee rechtgesloten vensters onder een gemeenschappelijke, geknikte rondboog met waaivormige baksteendecoratie. Hierboven bevindt zich eveneens een rondvenster met stervormige roede-verdeling. Links van het hoekrisaliet in de zijgevel is het ingangsrisaliet geplaatst, voorzien van een kleiner topgeveltje met rondvenster en natuursteenafdekking. De deuropening is segmentboogvormig gesloten met natuursteen en wordt geflankeerd door twee smalle vensters. De deur bevat een hoog bovenlicht met drie rondbogen dat wordt afgesloten door een natuurstenen latei. Hierboven bevindt zich eveneens een rondboog met gekleurde, cirkelvormige baksteendecoraties. De overige vensters in de zijgevel bestaan uit een drietal vensters met een iets breder middenvenster, van elkaar gescheiden door muurdammen met profielsteen. De lange zijgevel aan de binnenplaats bevat een vensterstrook van vijf liggende vensters met vellingkanten en natuurstenen vensterbanken. De zijgevel wordt afgesloten door een gesneden houten gootlijst. De achtergevels bevatten brede raampartijen met deuren met een roede-verdeling. De speelplaats wordt omzoomd door een bakstenen muur met ezelsrug. Waardering SCHOOLGEBOUW, gebouwd als Westelijke bewaarschool in een karakteristieke, eclectische bouwstijl met elementen van de neo-gotiek en de neo-Renaissancestijl met rijke, gekleurde baksteenornamentiek in de gevels, van algemeen belang vanwege zijn cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde vanwege de architectonische kwaliteit en zeldzaamheid van het ontwerp en vanwege de architectonische gaafheid van het exterieur. Het gebouw neemt een belangrijke plaats in binnen het oeuvre van de architect. Bovendien is het gebouw van sociaal-maatschappelijke betekenis voor de geschiedenis van het lager onderwijs in de stad Groningen.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument